

Nr 12

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckt motion rörande fördelning av kostnaderna för högertrafikens genomförande.

(1:a avd.)

I en inom riksdagen väckt, till bevillningsutskottet hänvisad motion, II: 377 av herr *Nyberg*, har hemställts, »att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa att frågan om fördelning av kostnaderna för högertrafikens genomförande efter budgetåret 1966/67 mellan automobilskattemedel och allmänna skattemedel tas upp till förnyad prövning».

Beträffande skälen för det i motionen framförda yrkandet återoppar motionären vad han anfört i motionen II: 398, som hänvisats till lagutskott och till statsutskottet.

Frågans tidigare behandling

I proposition nr 58 till 1963 års riksdag föreslog chefen för kommunikationsdepartementet, att principbeslut skulle fattas om övergång till högertrafik. Trafikomläggningen förutsattes bli genomförd under år 1967. Ersättning av statsmedel föreslogs i princip skola utgå för sådana kostnader, som hade ett direkt samband med omläggningen. Dessa kostnader beräknades till omkring 400 milj. kr. Trafikreformen skulle enligt förslaget finansieras genom en särskild beskattning av bilismen i form av en trafikomläggningsskatt under budgetåren 1963/64—1966/67.

I proposition nr 59 till samma års riksdag framlade chefen för finansdepartementet förslag till en trafikomläggningsskatt. Skatten skulle enligt förslaget utgå för registrerade motorfordon under vart och ett av åren 1964—1967. De årliga skattebeloppen föreslogs bli 20 kr. för motorcykel, 40 kr. för mindre personbil, 75 kr. för medelstor personbil samt 100 kr. för större personbil, lastbil och buss. Skattskyldighet skulle i princip åvila den, som vid årets början var i bilregister antecknad som ägare av fordonet. Uppbörd av skatten avsågs ske i samband med den ordinarie bilskatteuppbörden. Trafikomläggningsskatten, som föreslogs skola redovisas på en särskild inkomsttitel under automobilskattemedlen, beräknades för hela fyraårsperioden inbringa omkring 400 milj. kr. Bevillningsutskottet anförde i sitt av riksdagen godkända betänkande nr 34/1963 bl. a. att motorfordonen genom bilis-

Bihang till riksdagens protokoll 1966. 7 saml. Nr 12

mens snabba utveckling blivit det dominerande elementet i trafiken och att de så gott som helt bestämde trafikens struktur. Mot bakgrunden härav ansåg utskottet, att kostnaderna för reformen borde bäras av bilismen. Utskottet tillstyrkte bifall till propositionen och avstyrkte med hänvisning till det anförda bifall till motionsvis framställda yrkanden bl. a. att kostnaderna helt eller delvis skulle bestridas av allmänna budgetmedel.

I trafikomläggningsskatt har under budgetåren 1963/64 och 1964/65 influtit 181,3 milj. kr. Som framgår av bil. 8 B 15 till statsverkspropositionen för budgetåret 1966/67 beräknas kostnaderna för reformen numera uppgå till 595 milj. kr. i 1965 års penningvärde. Därav har under budgetåren 1963/64 och 1964/65 förbrukats 63,5 milj. kr. Återstoden beräknas komma att fördela sig på budgetåren 1965/66—1968/69 med resp. 111,5, 220, 190 och 10 milj. kr.

Motionen

I den förevarande motionen hänvisar motionären i fråga om motiveringen till vad han anför i motionen II: 398, där han bl. a. hemställer om uppskov med trafikreformens genomförande till år 1969. Rörande finansieringen av reformen påpekar motionären, att högertrafikkommissionen i skrivelse till Kungl. Maj:t meddelat, att kostnaderna kan beräknas uppgå till 595 milj. kr. i 1965 års penningvärde, en kostnadsökning på i runt tal 200 milj. kr., och att det i statsverkspropositionen föreslås ett reservationsanslag på 220 milj. kr. för budgetåret 1966/67, att avräknas mot bilskattemedlen. Som jämförelse nämner motionären att motsvarande anslag för budgetåret 1964/65 uppgick till 65 milj. kr. och för 1965/66 till 100 milj. kr. Det har rätt och råder delade meningar om huruvida kostnaderna för trafikomläggningen skall bäras av bilismen. Vid principbeslutet 1963 förelåg reservationsvis framförda förslag om att en viss del skulle bestridas med allmänna skattemedel. Dessa förslag avvisades. Det kan emellertid ifrågasättas om icke detta beslut borde omprövas, när det gäller de återstående kostnaderna. Denna omprövning bör ske oavsett om trafikomläggningen sker 1967 eller, som motionären föreslår, två år senare.

Utskottet

I samband med det av riksdagen år 1963 fattade principbeslutet om övergång till högertrafik år 1967 beslöts att kostnaderna härför skulle uttas genom en särskild beskattning av bilismen i form av trafikomläggningsskatt under budgetåren 1963/64—1966/67. Kostnaderna för reformen uppskattades till 400 milj. kr. och skatten beräknades inbringa motsvarande belopp.

Efter förnyad beräkning uppskattas kostnaderna nu till omkring 600 milj.

kr. Under budgetåren 1963/64 och 1964/65 har för ändamålet förbrukats 63,5 milj. kr. Återstoden beräknas fördela sig på budgetåren 1965/66—1968/69 med 111,5, 220, 190 resp. 10 milj. kr.

I den förevarande motionen yrkar motionären, att frågan om fördelning av kostnaderna mellan automobilskattemedel och allmänna skattemedel måtte omprövas. Motionären anför bl. a. att det rått och råder delade meningar huruvida kostnaderna skall bäras av bilismen och ifrågasätter om inte det tidigare beslutet därom bör omprövas beträffande de återstående kostnaderna.

Utskottet finner inte skäl att förorda någon ändring beträffande den redan beslutade trafikomläggningsskatten. Som framgår av den ovan lämnade redogörelsen kan härigenom inflytande medel beräknas täcka utgifterna för reformen t. o. m. budgetåret 1966/67. I fråga om reformens fortsatta finansiering anser utskottet icke erforderligt att nu uppta denna fråga till prövning.

På grund av vad sålunda anförts finner utskottet icke skäl tillstyrka bifall till motionen.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,
att motionen II: 377 av herr Nyberg angående fördelningen av kostnaderna för högertrafikens genomförande mellan automobilskattemedel och allmänna skattemedel icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 10 mars 1966

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar John Ericsson, Einar Eriksson, fröken Ranmark, herrar Stefanson, Yngve Nilsson, Tage Johansson, Lundström, Gösta Jacobsson, Paul Jansson och Sundin; samt

från andra kammaren: herrar Magnusson i Borås, Brandt, Gustafson i Göteborg, Kärrlander, Vigelsbo, Engkvist, Asp, Eriksson i Bäckmora, Andersson i Essvik och Öhvall.